

معاونت تحقیقات و فناوری

خبرنامه علم سنجی دانشگاه علوم پزشکی سبزوار

ماهنامه، سال سوم، شماره ۳۷، آذر ماه ۱۳۹۶

- ۲.....آشنایی با نظام نوین اطلاعات پژوهشی پزشکی ایران (نویا)
- ۵.....آشنایی با سامانه منبع یاب وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
- ۶.....مقایسه وضعیت تولیدات علمی دانشگاه در ۹ ماه اول سال ۹۵ و ۹۶

تهیه شده در واحد علم سنجی معاونت تحقیقات و فناوری

آشنایی با نظام نوین اطلاعات پژوهشی پزشکی ایران (نوپا)

نظام نوین اطلاعات پژوهش پزشکی ایران (نوپا) با هدف بهره‌برداری اثربخش، مبتنی بر اخلاق و کارآمد از پژوهش‌های نظام سلامت کشور، استفاده بهینه از منابع اطلاعاتی پزشکی و نتایج پژوهش‌ها، توسعه کمی و کیفی پژوهش‌های نظام سلامت، صرفه‌جویی و مدیریت هزینه‌ها در پژوهش‌های نظام سلامت، افزایش مشاهده‌پذیری و دسترسی پژوهشگران به منابع اطلاعاتی و نتایج پژوهش‌ها، پایش، رصد، توزیع و ترویج دانش تولید شده از پژوهش‌های پزشکی در معاونت تحقیقات وزارت بهداشت طراحی و راه‌اندازی شده است که شامل ۱۲ سامانه است.

۱. سامانه علم‌سنجی اعضای هیات علمی دانشگاه‌های علوم پزشکی کشور

<http://isid.research.ac.ir>

این سامانه اطلاعات اعضای هیات علمی شامل مقطع، رشته، مرتبه علمی، مقالات، استنادات، اچ ایندکس را در اختیار قرار می دهد. در این سامانه می توان به اطلاعاتی همچون پراستنادترین دانشمندان علوم پزشکی، رتبه بندی اعضای هیات علمی دانشگاه ها بر اساس اچ ایندکس و نیز رتبه بندی آنها بر اساس استناد به هر مقاله دسترسی پیدا کرد.

۲. سامانه نشریات (مجلات) علمی پژوهشی علوم پزشکی <http://journals.research.ac.ir>

شامل اطلاعات تمامی مجلات دارای رتبه علمی پژوهشی از کمیسیون نشریات وزارت بهداشت است. آخرین شماره منتشر شده مجلات را رصد و ثبت کرده و نمایش می دهد. امکان تفکیک و بازیابی مجلات بر اساس نمایه، توالی انتشار، زبان انتشار و سایر جزئیات مجله نیز فراهم است.

۳. سامانه مدیریت انتشارات دانشگاه (مداد) <http://books.research.ac.ir>

اطلاعات این سامانه شامل عنوان کتاب، ناشر، پدیدآورنده، سال انتشار، نوع کتاب (تالیف، ترجمه و ..)، قیمت، زبان کتاب، شمارگان، تعداد صفحه، قطع کتاب و ... بوده و حتی امکان فروش آنلاین کتاب هم در سامانه فراهم است. اطلاعات این سامانه می تواند از همپوشانی در ترجمه یا تالیف کتب جلوگیری کند.

۴. سامانه پایان نامه های علوم پزشکی کشور <http://thesis.research.ac.ir>

تمام پایان نامه های ثبت شده علوم پزشکی کشور را در فهرست پایان نامه به ثبت می رساند تا پایان نامه های تکراری ثبت یا اجرا نشود. در حال حاضر نزدیک به ۳۰۰ هزار پایان نامه از همه دانشگاه های علوم پزشکی در این سامانه ثبت شده است.

۵. سامانه اعلام مجلات نامعتبر و جعلی <http://blacklist.research.ac.ir>

فهرست مجلات نامعتبر، جعلی و مشکوک را معرفی می کند. لازم است محققان قبل از انتشار مقالات خود در مجلات، از نامعتبر و جعلی نبودن مجله اطمینان حاصل کنند. اگر مجله ای نامعتبر و جعلی شناخته شود سه ماه فاصله زمانی بین شناسایی آن تا ثبت در فهرست سیاه در نظر گرفته شده است تا محققانی که مقالاتی به این مجلات ارسال کرده اند فرصت جبران یا جلوگیری از انتشار داشته باشند.

۶. سامانه نتایج پژوهشهای سلامت کشور <http://news.research.ac.ir>

در این سامانه آخرین اخبار مربوط به نتایج پژوهش های سلامت کشور را می توان رصد کرد. این سامانه همچنین شامل فهرستی از اخبار پژوهشی دانشگاه هاست و دانشگاه ها موظف هستند آخرین اخبار پژوهشهای خود را به فهرست این سامانه اضافه کنند.

۷. سامانه منبع یاب

<http://rsf.research.ac.ir>

این سامانه امکان جست و جوی منابع اطلاعاتی مورد اشتراک وزارت بهداشت را فراهم و به کاربران کمک می کند که اگر مجله خاصی را جستجو می کنند، بدانند که در کدام منبع اطلاعاتی می توانند آن را بازیابی و به آن دسترسی پیدا کنند.

۸. سامانه علم سنجی دانشگاه های علوم پزشکی کشور

<http://usid.research.ac.ir>

در این سامانه می توان به طور آنی وضعیت دانشگاه ها و مراکز تحقیقاتی را از نظر تعداد مقالات، میزان خود استنادی، مقالات یک درصد، ۵ درصد، ۱۰ درصد برتر مشاهده کرد.

۹. سامانه مشابهت یاب مقالات علوم پزشکی

<http://ppc.research.ac.ir>

این سامانه، مقالات را مشابهت یابی و از نظر وجود سرقت علمی ارزیابی می کند.

۱۰. سامانه بانک اطلاعات مقالات

<http://idml.research.ac.ir>

شامل اطلاعات مقالات منتشر شده علوم پزشکی داخل و خارج کشور است. تمام مقالاتی که در مجلات علمی پژوهشی کشور منتشر شده اند را در اختیار قرار می دهد. فاز اول، مربوط به مقالات مجلات منتشر شده در کشور است. فاز دوم نیز مربوط به مقالات ایرانیان است که در مجلات خارج از کشور منتشر شده اند.

۱۱. سامانه کتابخانه ملی دیجیتال پزشکی کشور

<http://www.inlm.ir>

همه اقلام اطلاعات پژوهشی علوم پزشکی کشور شامل مقالات، مجلات، کتب، پایان نامه ها، طرح های تحقیقاتی و ... در این سامانه گردآوری و قابل جستجو خواهد شد.

۱۲. سامانه بانک اطلاعات طرح های تحقیقاتی علوم پزشکی که این سامانه هنوز راه اندازی نشده است.

سامانه منبع یاب توسط معاونت تحقیقات و فناوری وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی و با همکاری مرکز توسعه و هماهنگی اطلاعات و انتشارات علمی این وزارت تهیه شده که ابزار جستجو و دسترسی به اطلاعات بیش از ۸۰ هزار عنوان مجله (۴۳۰۷۵)، کتاب (۳۹۰۹۲) و راهنمای علوم پزشکی (۳۴۲) را فراهم نموده است. در این سامانه به راحتی می‌توانید به مجلات، فایل‌های آموزشی، تصاویر و کتاب‌های رشته خود دسترسی و مجله مناسب برای انتشار مقالات خود را پیدا کنید.

معاونت تحقیقات و فناوری وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی از دیرباز با خرید کشوری متمرکز، مشترک مجلات، کتب و منابع الکترونیک معتبر علمی جهت فراهم‌سازی دسترسی اعضای هیات علمی، دانشجویان و پژوهشگران به آخرین منابع اطلاعاتی علمی، پژوهشی، درمانی و آموزشی بوده است. حاصل این اشتراک منابع الکترونیک علمی، دسترسی به بیش از هزاران مجله و مقاله، کتاب، فیلم و تصویر، راهنما و ده‌ها بانک اطلاعاتی است. اکثر این منابع در قالب خرید از ناشرین مختلف بین‌المللی صورت می‌گیرد و هر ناشر در وب‌سایت خود، دسترسی به تعدادی عنوان مجله، کتاب و یا منبع دیگر را برای کاربران خود فراهم می‌کند. همیشه این مشکل برای پژوهشگران وجود داشته است که یک مجله و یا کتاب خاص را در سایت کدام ناشر و در کدام آدرس می‌توانند بازیابی کنند و اساساً آیا مجله مربوطه، در فهرست مجلات مورد اشتراک وزارت بهداشت هست یا خیر. سامانه منبع یاب با هدف تهیه فهرست کامل و به روز منابع مورد اشتراک وزارت بهداشت و با هدف فراهم‌سازی امکان جستجوی لغتی، بازیابی الفبایی و موضوعی مجلات یک ناشر خاص طراحی و پیاده‌سازی شده است. از طرف دیگر، این سامانه با ارائه شاخص‌های ارزیابی مجلات، این امکان را برای پژوهشگران فراهم کرده است تا مجله مناسب برای انتشار مقاله خود را جستجو، بازیابی و انتخاب کنند. در این سامانه شاخص‌های ارزیابی و رتبه‌بندی مجلات مانند CiteSore ، SNIP و SJR برای مجلات مربوطه نمایش داده می‌شوند. از طرف دیگر، چارک‌ها (Quartile) ی چهارگانه هر مجله نیز در بهترین گروه موضوعی مربوطه نمایش داده می‌شوند.

مقایسه وضعیت تولیدات علمی دانشگاه در ۹ ماه اول سال ۹۵ و ۹۶

بررسی تولیدات علمی دانشگاه در ۹ ماه اول سال ۹۶ و مقایسه آن با همین بازه زمانی در سال ۹۵ حاکی از آن است که از نظر تعداد مقالات ISI، دانشگاه دارای رشد ۱/۶۷ درصدی بوده است اما از نظر تعداد مقالات PubMed و Scopus درصد رشد منفی بوده است. از نظر وضعیت کیفی مقالات منتشر شده دانشگاه در پایگاه Scopus، بیشترین تعداد مقاله در مجلات Q2 و کمترین تعداد در مجلات Q4 منتشر شده‌اند. در این بازه زمانی، ۳۲ مقاله (۲۰/۲۵ درصد) در سایر نمایه‌ها منتشر شده‌اند. اطلاعات بیشتر در جداول ۱ و ۲ ارائه شده است.

جدول ۱: وضعیت مقالات نه ماه گذشته در پایگاه‌های ISI, PubMed, Scopus

شاخص	آذر ۹۵	آذر ۹۶	درصد رشد
تعداد مقالات ISI	۶۰	۶۱	۱/۶۷ ↑
تعداد مقالات PubMed	۵۵	۴۶	-۱۶/۳۶ ↓
تعداد مقالات Scopus	۵۲	۳۶	-۳۰/۷۷ ↓

جدول ۱: وضعیت مقالات نه ماه گذشته از نظر کیفیت (پایگاه Scopus)

شاخص	تعداد	درصد
مقالات منتشر شده در مجلات Q1	۳۷	۲۳/۴۲
مقالات منتشر شده در مجلات Q2	۵۷	۳۶/۰۸
مقالات منتشر شده در مجلات Q3	۲۳	۱۴/۵۶
مقالات منتشر شده در مجلات Q4	۹	۵/۷۰
سایر مقالات منتشر شده	۳۲	۲۰/۲۵
تعداد مقالات منتشر شده با همکاری سایر کشورها	۲۰	۱۲/۶۶
تعداد کل استنادات در Scopus	۳۶	-
تعداد کل استنادات در ISI	۲۷	-
نسبت استناد به مقاله در Scopus	۱/۴۴	-
نسبت استناد به مقاله در ISI	۰/۴۴	-